

**ŠILUTĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

Biudžetinė įstaiga, Dariaus ir Girėno g. 1, LT-99133 Šilutė, tel. (8 441) 53 110, (8 441) 52 330,
faks. (8 441) 51 517, el. p. kontrol@pamarys.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188698374

Šilutės rajono savivaldybės tarybai
Dariaus ir Girėno g. 1, LT-99133, Šilutė

**AUDITO IŠVADA
DĖL ŠILUTĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖS
REFINANSUOTI ĮSISKOLINIMUS BANKAMS**

2013 m. kovo 21 d. Nr. K1-1/1
Šilutė

Išvados rengimo pagrindas ir tikslas

Ši išvada parengta, vykdant Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo¹ 27 straipsnio 1 dalies 3 punktą, kuriame nurodyta, kad savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba rengia ir savivaldybės tarybai teikia jos sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl savivaldybės naudojimosi bankų kreditais, paskolų ėmimo ir teikimo, garantijų suteikimo ir laidavimo kreditoriams už savivaldybės kontroliuojamų įmonių imamas paskolas.

Šilutės rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba, atsižvelgusi į Administracijos direktoriaus 2013-03-06 raštą Nr. R3-(4.19)-1670 ir Savivaldybės tarybos 2013 m. kovo mėn. sprendimo projektą² įvertino Šilutės rajono savivaldybės galimybes refinansuoti įsiskolinimus bankams.

Išvadai parengti buvo atliktas ribotos apimties finansinis auditas, kurio tikslas – įvertinti, ar Šilutės rajono savivaldybė, nepažeisdama teisės aktų ir neviršydama Lietuvos Respublikos 2013 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu nustatytų skolinimosi limitų³, turi galimybę refinansuoti 7 048,32 tūkst. Lt skolas bankams: AB „Swedbank“ – 1 607,13 tūkst. Lt, AB Snoras – 5 441,19 tūkst. Lt.

Šilutės rajono savivaldybės administracijos vadovybės atsakomybė

Šilutės rajono savivaldybės Administracijos direktorius yra atsakingas už Šilutės rajono savivaldybės skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinės 2013-01-01 ataskaitos (Forma Nr. 3-sav.) bei su Savivaldybės paskolų apskaita susijusių ir kitų šiam auditui reikalingų dokumentų parengimą ir pateikimą.

---

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo pakeitimo įstatymas//Valstybės žinios. 2008. Nr. 113-4290.

² Savivaldybės tarybos 2013 m. kovo mėn. sprendimo projektas „Dėl finansinių įsiskolinimų bankams refinansavimo“.

³ Lietuvos Respublikos 2013 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų rodiklių patvirtinimo įstatymas//Valstybės žinios. 2012. Nr. 153-7823.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga, remiantis atliktu auditu, pareikšti nuomonę dėl Savivaldybės galimybės refinansuoti 7 048,32 tūkst. Lt skolų bankams.

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus. Auditas suplanuotas ir atliktas taip, kad gautume pakankamą užtikrinimą, kad Savivaldybė, skolindamasi nepažeis teisės aktų bei nustatytų skolinimosi limitų. Atliekant auditą surinkti įrodymai, kurie pagrindžia Savivaldybės galimybės refinansuoti 7 048,32 tūkst. Lt skolų bankams pagal sutartis. Mes tikime, kad atliktas auditas suteikia pagrindą mūsų nuomonei pareikšti.

Pastebėtina, kad:

- Šilutės rajono savivaldybės 2012 pajamų planas įvykdytas 101,1 procento, gauta 1 239,2 tūkst. Lt viršplaninių biudžeto pajamų⁴.
- Nepanaudotas 2012 metais biudžeto lėšų likutis 2 342,57 tūkst. Lt (t. t. 1 239,2 tūkst. Lt viršplaninės pajamos) skirtas skoloms dengti.⁵
- Šilutės rajono savivaldybės planuojamos 2013 biudžeto pajamos 106 093,9 tūkst. Lt arba 1,1 procento mažesnės nei 2012 metų patvirtintos biudžeto pajamos.
- Savivaldybės 2013-01-01 biudžeto lėšų kreditinis įsiskolinimas (su paskolomis) – 51 231,9 tūkst. Lt, iš jų įvykdymo terminas praleistas daugiau kaip 45 dienos – 11 948,8 tūkst. Lt.
- Savivaldybės 2013-01-01 negražintų paskolų likutis – 29 846,0 tūkst. Lt, iš jų ilgalaikių – 29 386,0 tūkst. Lt. Limitas panaudotas 63 proc.
- Savivaldybės 2013-02-28 negražintų ilgalaikių paskolų likutis - 30 993,13 tūkst. Lt (dėl 1 607,13 tūkst. Lt faktoringų perkėlimo į ilgalaikes paskolas). Limitas panaudotas 66,5 proc.
- Lyginant biudžeto lėšų 2012-01-01 kreditinį įsiskolinimą (47 513,1 tūkst. Lt) su 2013-01-01 (51 231,9 tūkst. Lt), įsiskolinimas padidėjo 3 718,8 tūkst. Lt arba 7,8 proc.
- Savivaldybės prisiimti išipareigojimai pagal garantijas ir laidavimo dokumentus dėl Savivaldybės kontroliuojamų įmonių paskolų – 2 149,6 tūkst. Lt.
- Biudžeto pajamos, nuo kurių skaičiuojami skolinimosi limitai sudaro 46 623,1 tūkst. Lt (neįskaitant iš valstybės biudžeto savivaldybei skiriamų specialių tikslinių dotacijų ir 2012 metais nepanaudotų savivaldybės biudžeto lėšų).
- Savivaldybės 2013-02-28 panaudotas paskolų limitas – 66,5 proc. (nustatytas limitas – 75 procentai su investiciniais projektais iš ES). Administracijai iš Finansų ministerijos pasiskolinus 2 155,1 tūkst. Lt (pagal pasirašytas sutartis) ir refinansavus 7 048,32 tūkst. Lt skolas bankams, paskolų limitas sudarys 71,0 proc.

Auditoriaus nuomonė

Mūsų nuomone, Šilutės rajono savivaldybei 2013 metais refinansavus 7 048,32 tūkst. Lt skolas bankams, Lietuvos Respublikos 2012 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu nustatyti skolinimosi limitai nebus viršyti.

Šilutės rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba, įvertinusi Savivaldybės 2013-01-01 skolą, pateikė apskaičiuotus skolinimosi limitus ataskaitoje Nr. K1-1 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės galimybės refinansuoti įsiskolinimus bankams“. Audito ataskaita pateikta Savivaldybės administracijai.

Savivaldybės kontrolierė

Jolita Stonkuvienė

⁴ Biudžeto pajamų ir išlaidų vykdymo 2013 m. sausio 1 d. metinė ataskaita (Forma Nr. 1-sav.).

⁵ Savivaldybės tarybos 2013 metų vasario 28 d. sprendimas Nr. T1-666 „Dėl lėšų skyrimo skoloms dengti“.

**ŠILUTĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

AUDITO ATASKAITA

**DĖL ŠILUTĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖS
REFINANSUOTI ĮSISKOLINIMUS BANKAMS**

2013 m. kovo 20 d. Nr. K1-1

Šilutė

Auditas atliktas, vykdant

Savivaldybės kontrolieriaus 2013 m. kovo 7 d.
pavedimą Nr. K8-1

Auditą atliko

Savivaldybės kontrolierė Jolita Stonkuvienė

Auditas pradėtas 2013-03-14

Auditas baigtas 2013-03-21

IŽANGA

Šilutės rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba, atsižvelgusi į Savivaldybės administracijos direktoriaus 2013-03-06 raštą Nr. R3-(4.19)-1670⁶ ir Savivaldybės tarybos 2013 m. kovo mėn. sprendimo projektą⁷, atliko ribotos apimties finansinį auditą.

Auditą atliko Savivaldybės kontrolierė Jolita Stonkuvienė⁸.

Audituojamas subjektas – Šilutės rajono savivaldybės administracija, kodas – 188723322, Dariaus ir Girėno g. 1, LT-99133, Šilutė.

Audituojamas laikotarpis – 2013 metai. Audituojamu laikotarpiu Šilutės rajono savivaldybės Administracijos direktoriaus pareigas ėjo Raimundas Ambrozaitis, Biudžeto ir finansų skyriui vadovavo Janina Valienė.

Audito tikslas – įvertinti, ar Šilutės rajono savivaldybė, nepažeisdama teisės aktų ir neviršydama Lietuvos Respublikos 2013 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu nustatytų skolinimosi limitų, turi galimybę refinansuoti 7 048,32 tūkst. Lt skolas bankams pagal sutartis.

Savivaldybės administracija (toliau – Administracija) yra atsakinga už vertinimui pateiktų dokumentų tikrumą ir teisingumą.

Apribojimai: rengiant audito ataskaitą vadovautasi Šilutės rajono savivaldybės administracijos pateiktų duomenų ir dokumentų analize, su prielaida, kad neegzistuoja kiti susiję dokumentai, kurie darytų įtaką ataskaitoje išdėstytoms išvadoms. Taip pat apribojome audito apimtį. Atsižvelgus į audito tikslą, vertinama tik dalis Savivaldybės biudžeto pajamų, kuri turi įtakos skolinimuisi.

Audito ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus. Atlikus šį auditą, Šilutės rajono savivaldybės tarybai bus teikiama nepriklausoma nuomonė dėl Savivaldybės galimybės refinansuoti 7 048,32 tūkst. Lt skolas bankams pagal paskolų sutartis.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo analizuojami duomenys, reikalingi Savivaldybės skolinimosi rodikliams apskaičiuoti bei Savivaldybės skolos ir paskolų pokyčiams nustatyti.

Audito metu vertinama:

- Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2013-01-01 ataskaita (Forma Nr. 1-sav);
- Skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinė 2013-01-01 ataskaita (Forma Nr. 3- sav.);
- Pažyma dėl skolinių įsipareigojimų pagal kreditorius, valiutas, pradinę ir likutinę trukmę (Skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinės 2013-01-01 ataskaitos priedas);
- Mokėtinų ir gautinų sumų 2013-01-01 ataskaita (Forma Nr. 4- sav.);
- Savivaldybės administracijos Mokėtinų ir gautinų sumų 2013-01-01 ataskaita (Forma Nr. 4), 2013-02-28 ataskaita (Forma Nr. 4).
- Savivaldybės prisiimti įsipareigojimai, susiję su ilgalaikių paskolų gavimu iš kredito įstaigų bei pagal faktoringo sutartis;

⁶ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2013-03-06 raštas Nr. R3-(4.19)-1670 „Dėl Išvados“.

⁷ Savivaldybės tarybos 2013 m. kovo mėn. sprendimo projektas „Dėl finansinių įsiskolinimų bankams refinansavimo“.

⁸ Šilutės rajono savivaldybės kontrolieriaus 2013 m. kovo 7 d. pavedimas Nr. K8-1.

– Šilutės rajono savivaldybės skolos rodikliai 2013 m. sausio 1 d.: Savivaldybės skola, metinis grynojo skolinimosi lygis, gražintina paskolų ir palūkanų suma, Savivaldybės laiduojamų ir garantuojamų paskolų lygis.

Ribotos apimties finansinis auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus⁹.

Audito metu, siekiant gauti audito tikslams reikalingus įrodymus, atlikta išsami Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių savivaldybės paskolos gavimo ir jos panaudojimo, analizė, nustatant reikšmingą riziką, kuriai esant, savivaldybė negalėtų imti ilgalaikės paskolos skoloms dengti.

Dėl audito specifikos nebuvo atliekamos vidaus kontrolės procedūros ir nevertintas jų veiksmingumas bei nuoseklumas. Svarbiausiose audito srityse atliktos nuoseklios pilnos apimties skolos likučių 2013 m. sausio 1 d. bei Savivaldybės biudžeto pajamų, turinčių įtaką skolinimosi rodikliams procedūros. Audito įrodymai gauti, taikant šias audito procedūras: dokumentų patikrinimą, paklausimą, skaičiavimą ir analitines procedūras. Vadovautasi nuostata, kad audituojamas subjektas pateikė išsamią ir objektyvią informaciją, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Savivaldybės skolinimosi rodikliai.

Savivaldybės, laikydamosios Seimo patvirtintų skolinimosi limitų, Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti iš vidaus kreditorių arba užsienio kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieneri metai ir gražinimo terminas ne tais pačiais biudžetiniais metais) paskolas arba teikti garantijas dėl paskolų, naudojamų tik investicijų projektams investuoti¹⁰.

Savivaldybės tarybai suteikta išimtinė teisė priimti sprendimus dėl paskolų ėmimo ir garantijų teikimo už ilgalaikes paskolas, laikantis įstatymų nustatytų skolinimosi limitų; šios paskolos naudojamos tik investicijų projektams finansuoti pagal Vyriausybės nustatytą tvarką, laikantis įstatymų nustatytų skolinimosi limitų ir gavus savivaldybės kontrolieriaus (savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos) išvadą¹¹.

Lietuvos Respublikos Seimas savivaldybei skolinimosi limitų dydžius 2013 metams patvirtino įstatymu¹²:

- savivaldybės skola **negali viršyti 75** procentų patvirtintų 2013 metų savivaldybės biudžeto pajamų (neįskaitant iš valstybės biudžeto savivaldybei skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų ir 2012 metais nepanaudotų savivaldybės biudžeto lėšų);
- metinio savivaldybės grynojo skolinimosi suma negali viršyti 20 procentų patvirtintų 2013 metų savivaldybės biudžeto pajamų (neįskaitant iš valstybės biudžeto savivaldybei skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų ir 2012 metais nepanaudotų savivaldybės biudžeto lėšų);
- gražintina 2013 metais ir vėlesniais metais savivaldybės paskolų ir palūkanų bei su paskolų ėmimu susijusių įmokų suma negali viršyti 15 procentų patvirtintų savivaldybės biudžeto pajamų (neįskaitant iš valstybės biudžeto savivaldybei skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų ir 2012 metais nepanaudotų savivaldybės biudžeto lėšų);

⁹ Lietuvos Respublikos Valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymas Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ // Valstybės žinios. 2006. Nr. 16-581.

¹⁰ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas (10 straipsnio 1 dalies 1 punktas) // Valstybės žinios. 2004. Nr. 4 - 47.

¹¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas (16 straipsnio 2 dalies 28 punktas) // Valstybės žinios. 2008. Nr. 4 - 4290.

¹² Lietuvos Respublikos 2013 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas (12 straipsnis) // Valstybės žinios. 2012. Nr. 153-7823.

- savivaldybės garantijų limitas negali viršyti 10 procentų patvirtintų 2013 metų savivaldybės biudžeto pajamų (neįskaitant iš valstybės biudžeto savivaldybei skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų ir 2012 metais nepanaudotų savivaldybės biudžeto lėšų).

Skolinimosi limitų skaičiavimo bazinį pajamų dydį sudaro Savivaldybės biudžeto pajamos, neįskaitant:

- Iš valstybės biudžeto Savivaldybei skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų;
- 2012 metais nepanaudotų savivaldybės biudžeto lėšų.

Savivaldybės, kurių skola sudaro daugiau kaip 45 procentus patvirtintų 2013 metų savivaldybės biudžeto pajamų (neįskaitant iš valstybės biudžeto skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų ir 2012 metais nepanaudotų savivaldybės biudžeto lėšų), 2013 m. gali skolintis tik projektams, finansuojamiems iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos, įgyvendinti.

2. Savivaldybės biudžeto kreditinis įsiskolinimas, vidaus skola, skolinimosi galimybės.

Šilutės rajono savivaldybės 2013 metų biudžetas patvirtintas 2013-02-28 Tarybos sprendimu Nr. T1-679¹³. Savivaldybės biudžeto lėšų kreditinis įsiskolinimas¹⁴:

- 2012-01-01 – 47 513,1 tūkst. Lt.
- 2013-01-01 – 51 231,9 tūkst. Lt.

Atkreiptinas dėmesys, kad iš 51 231,9 tūkst. Lt įsiskolinimo įvykdymo terminas praleistas daugiau kaip 45 dienos – 11 948,8 tūkst. Lt.

➤ Biudžeto lėšų kreditinį 2012-01-01 įsiskolinimą (47 513,1 tūkst. Lt) palyginus su 2013-01-01 įsiskolinimu (51 231,9 tūkst. Lt), skola padidėjo 3 718,8 tūkst. Lt arba 7,8 proc.

Savivaldybės 2012-01-01 **negražintų paskolų likutis – 22 490,9 tūkst. Lt,**

Savivaldybės 2013-01-01 **negražintų paskolų likutis – 29 846,0 tūkst. Lt,** iš jų¹⁵:

- ilgalaikės paskolos – 29 386,0 tūkst. Lt (valstybės vardu – 6 545,4 tūkst. Lt, savivaldybės vardu – 22 840,6 tūkst. Lt);
- trumpalaikės paskolos – 460,0 tūkst. Lt.

2012 metais vidaus paskolų Savivaldybės vardu nebuvo gauta, nors 2013-01-01 ataskaitoje (Forma Nr. 3) - atvaizduota 6 050 tūkst. Lt. Savivaldybės administracija atitaisė klaidą, darytą apskaitoje nuo 2008 metų, – dalį faktoringų skolų, t. y. 6 050,0 tūkst. Lt¹⁶ (pagal dvi faktoringo sutartis) pripažino ilgalaikę paskolą¹⁷ ir apskaitė kaip paskolas finansinėje ataskaitoje Forma Nr. 3-sav.¹⁸. Dėl šios objektyvios priežasties Savivaldybės paskolos padidėjo 6 050,0 tūkst. Lt, tačiau kreditiniam įsiskolinimui įtakos neturėjo.

2013-02-28 Savivaldybės paskolos padidėjo 1 607,13 tūkst. Lt, minėtą sumą perkėlus iš faktoringų į paskolas ir sudarė 30 993,13 tūkst. Lt.

Šilutės rajono savivaldybės kreditinis įsiskolinimas (įskaitant paskolas) tendencingai didėja. Per paskutinius penkerius metus kasmet buvo gaunamos iš kredito įstaigų vis didesnės ilgalaikės paskolos investicijų projektams finansuoti bei skoloms dengti. Kreditinio įsiskolinimo 2004 – 2012 metų kitimas pavaizduotas 1 lentelėje¹⁹.

¹³ Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2013-02-28 sprendimas Nr. T1-679 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės 2013 metų biudžeto patvirtinimo“.

¹⁴ Mokėtinų ir gautinų sumų 2012-12-31 ataskaita, forma Nr. 4.

¹⁵ Skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinė 2013-01-01 ataskaita, forma Nr. 3.

¹⁶ Savivaldybės ir AB Svedbank 2007-11-23 sudarytos sutartys Nr. 57314 - 1 901,73 tūkst. Lt ir 2008-08-29 sutartis Nr. 18020 – 4 148,29 tūkst. Lt

¹⁷ Administracijos direktoriaus 2012-05-24 įsakymas Nr. A1-633 „Dėl faktoringo skolų perkėlimo į ilgalaikes paskolas“.

¹⁸ Skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinė 2012 m. liepos 1 d. ataskaita.

¹⁹ Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2004 - 2013-01-01 ataskaitos, Formos Nr. 6 –metinės, ketvirtinės; Formos Nr. 4 – metinės, ketvirtinės, mėnesinės.

Šilutės rajono savivaldybės kreditinio įsiskolinimo kitimas

1 lentelė (tūkst. Lt)

Metai	Savivaldybės kreditinis įsiskolinimas (su paskolomis)	Biudžeto lėšų kreditinis įsiskolinimas (su paskolomis)	Savivaldybės paskolos
2004	16 332,3	16 062,8	8 905,3
2005	20 251,7	18 038,3	7 755,1
2006	25 383,7	23 747,2	11 432,6
2007	38 073,7	33 042,9	14 446,3
2008	53 591,5	40 115,3	13 869,9
2009	53 268,4	43 905,2	11 645,4
2010	45 962,0	39 486,0	15 073,5
2011	-	47 513,1	22 490,9
2012	-	51 231,9	29 846,0

Išvada. Šilutės rajono savivaldybės skolos augimas susijęs su ilgalaikių investicinių projektų vykdymu, skolų už atliktus darbus ir paslaugas dengimu.

Atkreiptinas dėmesys, kad Savivaldybės 2013 metų biudžete kreditiniam įsiskolinimui dengti numatyta tik 2 446,0 tūkst. Lt.²⁰

3. Savivaldybės galimybės refinansuoti ilgalaikes paskolas.

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 10 straipsnio 1 dalies nuostatos numato, kad Savivaldybės Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti ilgalaikes paskolas, kurios naudojamos tik investicijų projektams investuoti²¹. Savivaldybių skolinimosi taisyklės nenumato ilgalaikių paskolų ėmimo skoloms dengti.

Refinansavimas - skolinimasis, siekiant padengti kitą paskolą arba kitos paskolos palūkanas²².

Audito metu taikysime apribojimą, bus vertinama tik dalis Savivaldybės biudžeto pajamų, kuri turi įtakos skolinimuisi. Išanalizavus Biudžeto ir finansų skyriaus, Centralizuotos buhalterijos pateiktus dokumentus nustatyta, kad patvirtintame Savivaldybės 2013 metų biudžete nepakanka lėšų skoloms gražinti, todėl planuojama refinansuoti 7 048,32 tūkst. Lt skolas bankams:

- AB „Swedbank“ 1 607,13 tūkst. Lt pagal 2008 m. rugpjūčio 29 d. sutartį Nr. 18020.
- AB „Snoras“ 3 529,42 tūkst. Lt pagal 2010 m. gruodžio 27 d. sutartį Nr. 031-47607.
- AB „Snoras“ 1 911,77 tūkst. Lt pagal 2011 m. rugsėjo 26 d. sutartį Nr. 031-47661.

3.1. Faktoringai.

Šilutės rajono savivaldybės skola bankams 2013-01-01 pagal faktoringo sutartis – 4 050,55 tūkst. Lt., iš jų: AB Ūkio bankui – 1 333,95 tūkst. Lt, AB „Swedbank“ – 2 716,56 tūkst. Lt (2013-02-28 faktoringo skola AB „Swedbank“ – 2 355,39 tūkst. Lt²³).

Savivaldybės vardu paimti faktoringai daugelį metų apskaitoje buvo atvaizduojami neteisingai, apskaitomi ne kaip paskolos, bet parodomi tik kreditiniame įsiskolinime. Faktoringai pagal savo sutarties turinį ir esmę pagal Valstybės skolos įstatymą atitinka įstatyme minimiems

²⁰ Savivaldybės tarybos 2013 -02-28 sprendimas Nr. T1-666 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės 2013 metų biudžeto patvirtinimo“, 2 priedas 2013 m. Savivaldybės biudžeto asignavimai/0.8. Savivaldybės paskolų ir skolų valdymo programa.

²¹ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas//Valstybės žinios. 2004. Nr. 4 – 47.

²² www.bankai.lt/terminu bankas.

²³ Savivaldybės administracijos atsiskaitymo su tiekėjais suvestinė Tiekėjams mokėtinos sumos 2012 m. gruodžio mėn., 2013 m. vasario mėn.

neįvykdytiems įsipareigojimams, todėl juos reikia laikyti paskola (mokamos palūkanos, sutarties mokestis, gražinamas pagal nustatytą grafiką ir kt.) arba „kitu įsipareigojamuoju dokumentu“. Taip pat privalu vadovautis įstatymais nustatytų reikalavimų dėl Savivaldybės skolinimosi ir savivaldybių skolinimosi limitų. Kontrolės ir audito tarnyba, atliekant auditus, nuolat nuo 2008 m., rekomendavo Savivaldybės administracijai imtis priemonių ir Savivaldybės vardu sudarytus faktoringus teisingai atvaizduoti apskaitoje: laikyti ilgalaikę paskola, taikyti numatytus skolinimosi limitus, įtraukti į skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinę ataskaitą.

Audito metu nustatyta, kad Administracija 2013 m. vasario mėn. dalį faktoringų, t. y. 1 607,13 tūkst. Lt pripažino ilgalaikę paskola, atitaisė klaidą ir Mokėtinų ir gautinų sumų formoje Nr. 4 atvaizdavo teisingai, kaip paskolą²⁴. Administracijos direktoriaus įsakymu AB „Swedbank“ 1 607,13 tūkst. Lt faktoringas buvo perkeltas į ilgalaikę paskolą²⁵. Dėl šios objektyvios priežasties Savivaldybės paskolos padidėjo minėta suma, tačiau kreditiniam išskolinimui įtakos neturėjo. Planuojama refinansuoti paskola 1 607,132 tūkst. Lt yra dalis AB „Swedbank“ faktoringo 2 355, 39 tūkst. Lt sumos, kurio likutis 748,255 tūkst. Lt (neperkeltas į paskolas) bus padengtas iš biudžeto lėšų likučio, paskirstyto Savivaldybės tarybos sprendimu²⁶. Minėto faktoringo (12 mln. Lt) tikslas buvo atsiskaityti už atliktus darbus ir paslaugas, numatytus patikslintoje 2008 metų investicijų programoje²⁷, jo gražinimo terminas sutartyje²⁸ numatytas 2013-10-01, mokamos palūkanos 7,4 proc.

3.2. Paskolos.

Sprendimo projekte taip pat siūloma refinansuoti AB „Snoras“ 5 441,2 tūkst. Lt²⁹. Savivaldybės administracijos 2013-01-01 negražintų ilgalaikių paskolų likutis AB „Snoras“ - 6 288,24 tūkst. Lt (pagal dvi sutartis). Refinansavus dalį paskolos, likutį 847,2 tūkst. Lt numatyta apmokėti iš 2013 metų Savivaldybės biudžeto. Minėtam bankui, atitinkamai kiekvienai sutarčiai, mokamos 4,45 ir 4,75 proc. metinės palūkanos. Šių paskolų (2 500,0 tūkst. Lt ir 6 000,0 tūkst. Lt) kreditavimo paskirtis buvo Šilutės rajono savivaldybės skoloms pagal sutartis su AB SEB banku, AB Swedbanku, AB Snoras, UAB Pireka ir kt. dengti.

Įvertinus refinansuojamai sumai sudarytos naujos paskolos administracinius ir kt. mokesčius, galimai Savivaldybės kreditinis išskolinimas ženkliai nepadidėtų. Pagal sudarytas paskolų sutartis su bankais palūkanų dydis mokamas nuo 4,45 iki 7,4 proc., todėl yra tikimybė, kad refinansavus 7 048,32 tūkst. Lt paskolų, palūkanos bus mažesnės.

Nustatyta, kad be šios planuojamos refinansuoti sumos, Šilutės rajono savivaldybė 2013 m. valstybės vardu numato skolintis 2 155,1 tūkst. Lt, pagal pasirašytas sutartis su Finansų ministerija, investicinių projektų finansavimui³⁰. Valstybės vardu investicijų projektams finansuoti pasiskolintų ir negražintų lėšų 2013-01-01 likutis – 6 545,3 tūkst. Lt.

Įvertinę Lietuvos Respublikos 2013 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo reikalavimus ir 2013 metų Šilutės rajono savivaldybės biudžeto pajamas, atlikome *paskaičiavimus 2013-01-01 duomenimis*:

²⁴ Šilutės rajono savivaldybės administracijos Mokėtinų ir gautinų sumų 2013 m. sausio 1d. ataskaita (Forma Nr. 4); Mokėtinų ir gautinų sumų 2013 m. vasario 28 d. ataskaita (Forma Nr. 4).

²⁵ Administracijos direktoriaus 2013 m. vasario 28 d. įsakymas Nr. A1-226 „Dėl skolų pagal faktoringo sutartis perkėlimo į ilgalaikę paskolą“.

²⁶ Savivaldybės tarybos 2013 -02-28 sprendimas Nr. T1-666 „Dėl lėšų skyrimo skoloms dengti“

²⁷ Savivaldybės tarybos 2008 -04-24 sprendimas Nr. T1-478 „Dėl leidimo sudaryti faktoringo sutartį“.

²⁸ AB „Swedbank“ ir Savivaldybės administracijos 2008 m. rugpjūčio 29 d. sutartis Nr. 18020.

²⁹ AB „Snoras“ ir Savivaldybės administracijos 2010-12-27 sutartis Nr. 031-47607 ir 2011-09-26 sutartis Nr. 031-47661.

³⁰ Šilutės rajono savivaldybės tarybos sprendimai: 2012-01-26 Nr. T1-262 (1 797,4 tūkst. Lt); 2011-09-29 Nr. T1-166 (7 378,7 tūkst. Lt).

Savivaldybės skola negali viršyti 34 967,3 tūkst. Lt. 2013-02-28 skola – 29 386,0 tūkst. Lt (ilgalaikės paskolos). *Pažymėtina, kad į skolinimosi limitus neįskaitomos iš valstybės biudžeto suteiktos trumpalaikės paskolos laikinam pajamų trūkumui padengti.*

Atkreiptinas dėmesys, kad Savivaldybės 2013-01-01 panaudotas limitas – 63,0 procentų (nustatytas limitas – 75 procentų su investiciniais projektais iš ES). Administracijai perkėlus 1 607,13 tūkst. Lt iš faktoringų į paskolas bei iš Finansų ministerijos pasiskolinus 2 155,1 tūkst. Lt ir refinansavus 7 048,32 tūkst. Lt, skola sudarys 71,0 proc. patvirtintų 2013 metų savivaldybės biudžeto pajamų ir priartės prie limito ribos.

- **Metinio Savivaldybės grynojo skolinimosi suma negali viršyti 9 297,26 tūkst. Lt.**

- **Gražinta Savivaldybės paskolų ir palūkanų suma negali viršyti 6 972,95 tūkst. Lt.** Savivaldybės tarybos 2013 metų biudžete paskolų ir palūkanų grąžinimui³¹ iš viso numatyta 2 446,0 tūkst. Lt, tai sudaro – 5,24 proc.

- Savivaldybės garantijų limitas negali viršyti 4 662,63 tūkst. Lt. Garantijų limitas 2013-01-01 panaudotas 2 149,3 tūkst. Lt arba 4,6 proc. Garantias 1 500,0 tūkst. Lt ir 1 200,0 tūkst. Lt suteiktas UAB „Šilutės vandenys“³².

Šilutės rajono savivaldybės skolinimosi rodiklių skaičiavimo baziniu pajamų dydžiu yra laikomos 46 623,1 tūkst. Lt Savivaldybės 2013 metų biudžeto pajamos.

Savivaldybės skolinimosi rodikliai apskaičiuoti vadovaujantis Savivaldybės skolos 2013-01-01 duomenimis ir atvaizduoti 2 lentelėje.

Šilutės rajono savivaldybės skolinimosi limitų paskaičiavimas

2 lentelė (tūkst. Lt)

Eil. Nr.	Rodikliai	2013 metų biudžetas				
		Limitas	faktiškai		Gavus paskolą	
			suma	%	suma	%
1.	Savivaldybės 2013 metų biudžeto pajamos					106 093,9
2.	Bendrose pajamose Valstybės biudžeto specialios tikslinės dotacijos					59 307,4
3.3	2012 m. nepanaudotos biudžeto lėšos (likutis Apl.aps. rėm. pr.)					163,4
3.	<i>Pajamos, nuo kurių skaičiuojami 2013 metų skolinimosi limitai</i>					46 623,1
	2013 metų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo rodikliai					
4.	Savivaldybės skola negali viršyti 75% patvirtintų savivaldybės biudžeto pajamų	34 967,3	29386* +1607,13** 30993,13	63,0 66,5	7 048,3*** 2 155,1****	86,0 <i>grąžinus</i> 7 048,3 71,0
5.	Metinio savivaldybės grynojo skolinimosi suma negali viršyti 20 %.	9 324,62	–	–	–	–
3.	Savivaldybės garantijų limitas negali viršyti 10 % patvirtintų biudžeto pajamų	4 662,63	2 149,6	4,6	–	–
4.	Gražintina 2013 metais ir vėlesniais metais paskolų ir palūkanų bei su paskolų ėmimu susijusių įmokų suma negali viršyti 15 %	6 993,46	2446,0	5,24	Priklauso nuo sut. įsipareigoj.	–

³¹ Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2013-02-28 sprendimas Nr. T1-679 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės 2013 metų biudžeto patvirtinimo“, Savivaldybės paskolų ir skolų valdymo programa 08.

³² Šilutės rajono savivaldybės tarybos sprendimai: 2010-09-30 Nr. T1-1485 „Dėl garantijos suteikimo“; 2010-12-01 Nr. T1-1588 „Dėl leidimo imti paskolą ir garantijos suteikimo“.

* negrąžintų ilgalaikių paskolų 2013-01-01 likutis: Ūkio bankas – 2 594,5 tūkst. Lt, Ūkio bankas - 905,9 tūkst. Lt, Šiaulių bankas – 3 000,0 tūkst. Lt, AB bankas SNORAS – 4 082,4 tūkst. Lt, Snoro bankas – 2 205,9 tūkst. Lt, Finansų ministerija – 6 545,3 tūkst. Lt, Šiaulių bankas 10 052,0 tūkst. Lt

** AB „Svedbank“ Faktoringas 1 607,13 tūkst. Lt perkeltas į ilgalaikes paskolas. Savivaldybės administracijos 2013 m. kovo 1d. Forma Nr. 4. Faktiškai 2013-03-01 paskolų likutis **30 993,13 tūkst. Lt, limitas 66,5 %**.

*** planuojama imti paskola refinansavimui 7 048,3 tūkst. Lt;

**** planuojama 2155,1 tūkst. Lt, paskola valstybės vardu pagal pasirašytas 2012-2013 m. sutartis su Finansų ministerija. Gavus planuotą sumą paskolų limitas bus 71,0 %.

Savivaldybės administracijai 2013 metais pasiskolinus 2 155,1 tūkst. Lt valstybės vardu iš Finansų ministerijos Europos Sąjungos projektams finansuoti pagal 2012-2013 metais pasirašytas sutartis ir refinansavus 7 048,3 tūkst. Lt skolų kredito įstaigoms, skola sudarytų 71,0 proc. patvirtintų 2013 m. Savivaldybės biudžeto pajamų ir priartėtų prie limito ribos (75 proc.). Skolinimosi limitas projektams, finansuojamiems iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos, įgyvendinti lieka 1 819,07 tūkst. Lt arba 4 proc.

Išvada. Remiantis auditui pateiktais duomenimis nustatyta, kad Šilutės rajono savivaldybė 2013 m. galėtų refinansuoti 7 048,32 tūkst. Lt skolų bankams.

Savivaldybės kontrolierė

Jolita Stonkuvienė